

PROPOSTES PER A L'IMPULS DE LA GESTIÓ FORESTAL

**GOVERN ALTERNATIU
DE CATALUNYA**

Món Agrari, Pesca, Alimentació i Repte Demogràfic

Rosa M. Ibarra i Sílvia Romero

23 de setembre de 2022

ÍNDIX

INTRODUCCIÓ.....	3
SITUACIÓ DEL BOSC A CATALUNYA. DADES.....	5
DADES DEL SECTOR FORESTAL.....	7
BALANÇ DE LES POLÍTIQUES DE LA GENERALITAT.....	12
PROPOSTES D'ACTUACIÓ.....	15
CONCLUSIONS.....	17

INTRODUCCIÓ

Catalunya és un país de boscos. Més de la meitat de la seva superfície està ocupada per terrenys forestals: prats, matollars, erms naturals i sobretot boscos. S'ha estès la idea que la superfície forestal s'està reduint, però passa tot el contrari. La superfície forestal a Catalunya va incrementant-se any rere any. L'abandonament intens i progressiu de l'activitat agrària i ramadera fa que el bosc avanci.

El canvi climàtic, que ha esdevingut una realitat amb l'increment de temperatures i calors extremes durant molts mesos, i la falta de pluviometria, fa que el bosc tingui unes condicions i creixi en unes condicions idònies per a l'existència i la propagació d'incendis forestals.

En l'actualitat, els boscos a Catalunya tenen certes característiques agreujades per la sequera i la falta de gestió:

- Boscos d'alta densitat.
- Estancats en el seu creixement, inestables, diàmetres petits, manca de masses adultes, regeneració deficient.
- Desestructurats i amb elevada continuïtat de combustible, vertical i horitzontal.
- Molt vulnerables als incendis.

Els últims incendis produïts a Catalunya han posat de manifest el perill real d'un incendi de gran magnitud, de sisena generació, impossible d'apagar. Tal com es diu a l'informe sobre incendis aprovat pel Govern Alternatiu¹, els incendis de sisena generació apareixen a la segona dècada del present segle i són una conseqüència del canvi climàtic. Es caracteritzen pel fet d'alliberar tanta energia que acaben modificant l'atmosfera, beneficiant-se'n, generant tempestes de foc. És difícil predir la seva evolució i tenen una alta capacitat de col·lapsar els sistemes d'extinció. Els casos més paradigmàtics els hem vist a Grècia o a Califòrnia l'any 2018.

La millor eina contra aquests incendis és la gestió forestal, l'impuls del mosaic agroforestal, compaginant diferents activitats econòmiques i usos del sòl. Des de la protecció dels paisatges agraris singulars, fins a tenir cura dels límits de fronts urbans, passant per la recuperació d'espais agrícoles abandonats.

El mosaic agroforestal, segons els experts, en aquests moments, hauria de comportar la reducció de 15.000 ha de bosc, estratègicament situades per tal de trencar amb la continuïtat de les masses boscoses que poden comportar un risc de grans incendis més elevat.

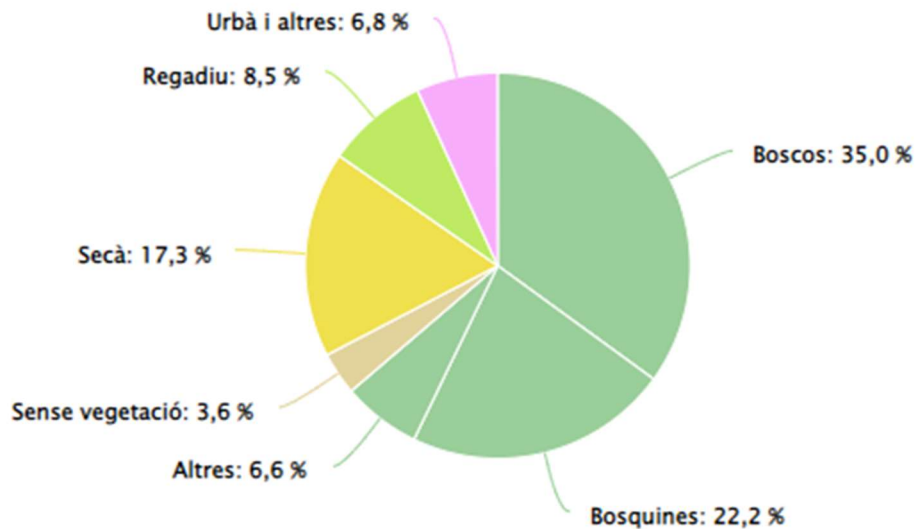
¹ <https://www.socialistes.cat/actualitat/incendis-forestals-i-canvi-climatic-de-la-reaccio-a-lanticipacio-preventiva/>

Però és evident que no només l'impuls de la gestió forestal afavoreix la prevenció dels incendis, sinó que reforça un sector econòmic, el de la silvicultura i la gestió forestal, que pot ser una font de creació de progrés econòmic en zones de Catalunya on no n'abunden.

SITUACIÓ DEL BOSC A CATALUNYA. DADES

Actualment, el 63,8% de la superfície total de Catalunya, cosa que equival a 2,04 milions d'hectàrees, és superfície forestal, o bosc arbrat o bé altres tipus de terreny forestal, molt per damunt de la superfície destinada als conreus (25,8%). D'aquesta àrea forestal, el 54,9%, més d'1,24 milions d'hectàrees, es considera superfície forestal arbrada, és a dir, el 35% de la superfície total de Catalunya són boscos.

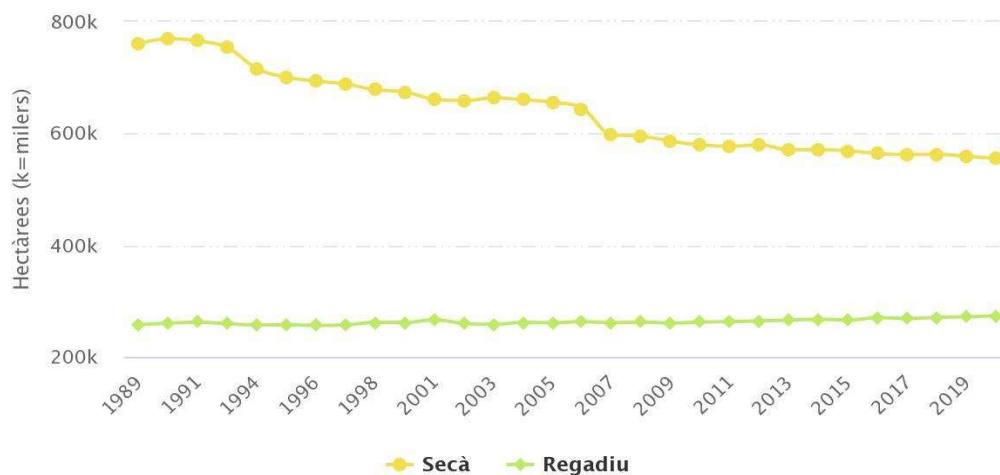
Gràfic 1. Usos del sòl a Catalunya (2020)

Font: Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació / Gràfica: OFC

Aquesta gran superfície forestal va incrementant-se any rere any, per l'abandonament rural, tant dels conreus com de l'activitat ramadera.

Gràfic 2. Evolució dels conreus a Catalunya

Font: Depart. d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació / Gràfica: OFC

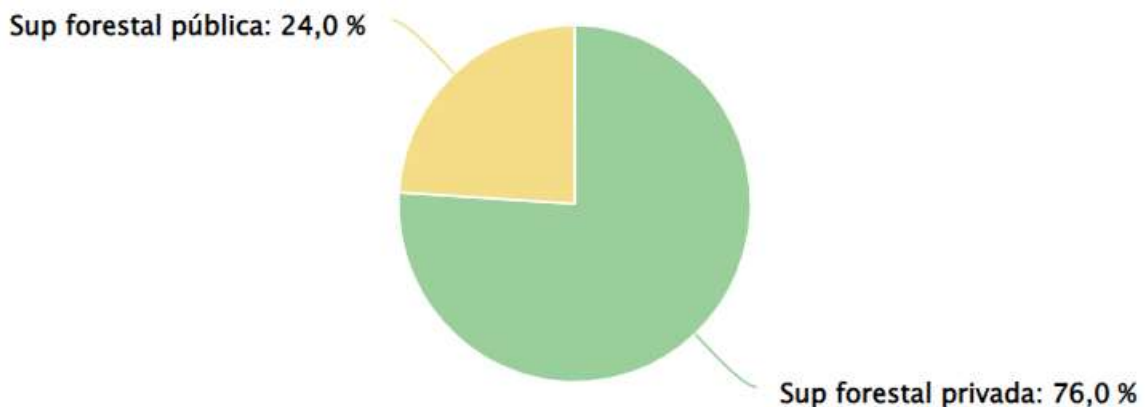
Entre l'any 2001 i l'any 2021 la superfície forestal arbrada del país ha tingut un increment del 7,6%, el que significa un augment de més de 144.000 hectàrees. Respecte a l'any 2001, els boscos ocupen ara 211.622 ha. més, amb un creixement del 23,18% en aquest període². A més, els boscos són avui un 24% més densos que l'any 1990.

També ha crescut l'acumulació de biomassa. Els boscos catalans tenen un volum total de fusta de 151.492.338 m³ (volum amb escorça). Això representa un augment del 22% del volum en quinze anys³. Pel que fa a les existències, les principals espècies per volum de fusta als boscos catalans són el pi roig, el pi blanc, la pinassa i l'alzina. Segons l'Estratègia de Bioeconomia de Catalunya, en els darrers vint anys la biomassa aèria acumulada als boscos de Catalunya ha passat de 157.989.809 m³ (2000) a 218.980.245 m³ (2020). És a dir, durant aquest segle cada any s'hi afegeixen al voltant de 3 milions de m³ de biomassa aèria.

A més, a conseqüència del canvi climàtic, la salut dels boscos ha disminuït, ha augmentat el risc d'incendis i ha afectat la provisió de serveis bàsics com l'aigua, amb una reducció del 30% del cabal dels rius en 25 anys⁴.

Cal tenir en compte que al voltant d'un 25% de la superfície forestal de Catalunya és de titularitat pública, mentre que la resta són de titularitat privada, en un gran nombre de petita superfície i, en concret, 222.000 propietats forestals de menys de 25 ha. Aquesta dispersió dificulta molt la gestió del bosc.

Gràfic 3. Propietat forestal a Catalunya (2021)

Font: Centre de la Propietat Forestal i Servei de Gestió Forestal (DACC)

² <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=anuals&n=10547&tema=TERRI&col=1>

³ https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/inventarios-nacionales/inventario-forestal-nacional/cuarto_inventario.aspx

⁴ http://cpf.gencat.cat/web/.content/or_organismes/or04_centre_propietat_forestal/06-Publicacions/publicacions_tecniques/monografies/Metodologia-CLIMARK/Metodologia-Impacte-GFS.pdf

La gestió del bosc passa per la seva planificació. Així, la normativa vigent⁵ exigeix diferents instruments de planificació: Projecte d'ordenació, Pla tècnic de gestió i millora forestal (+25 ha) Pla simple de gestió forestal (-25 ha). Tanmateix, la superfície forestal planificada a Catalunya suposa només 1/3 part del total de la superfície forestal.

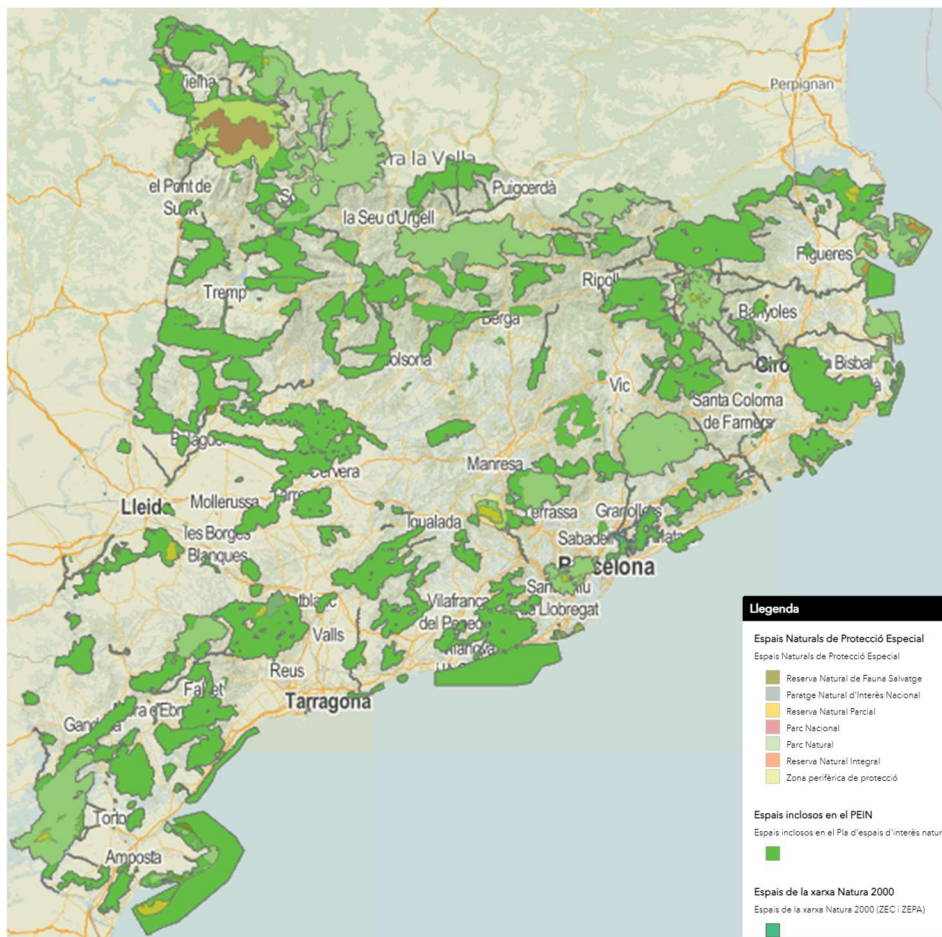
Quadre 1. Planificació forestal (2021)

La planificació	Superfície	Percentatge
Sup. forestal no planificada	1.416.830ha	68,30%
Sup. planificada	657.560ha	31,70%

Font: Centre de la Propietat Forestal i Servei de Gestió Forestal (DACC)

D'una altra banda, el grau de protecció dels espais forestals a Catalunya se situa al voltant del 30%, percentatge per sobre de la mitjana europea, que és al voltant del 25%.

Mapa 1. Espais Naturals Protegits de Catalunya

Font: Visor Mapa Espais Naturals Protegits de Catalunya. Generalitat de Catalunya

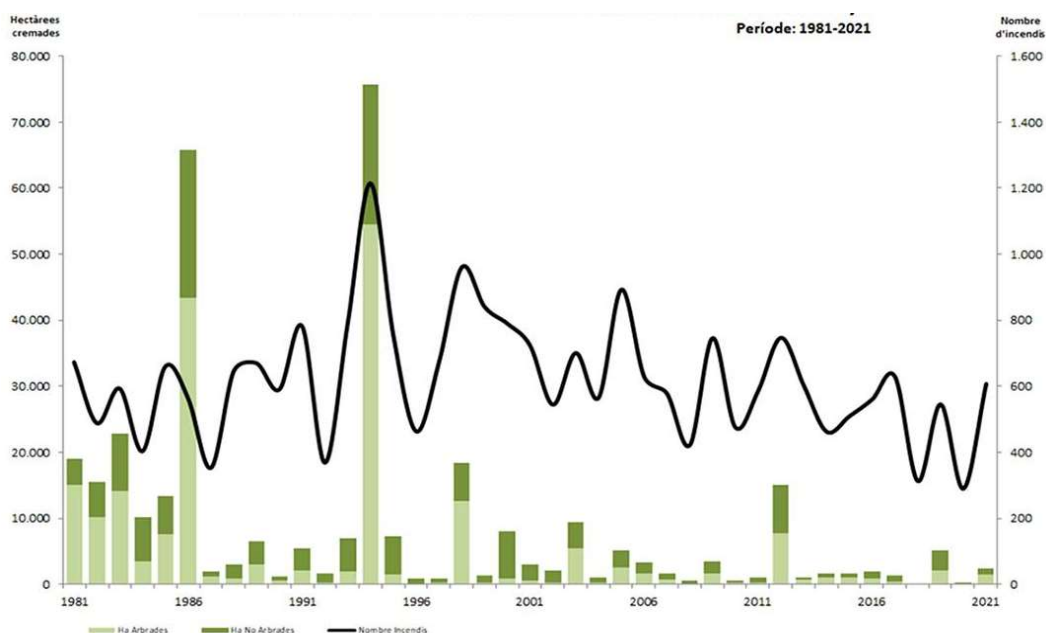
⁵ ORDRE ARP/122/2017, de 13 de juny, per la qual es regulen els instruments d'ordenació forestal.

ELS INCENDIS FORESTALS

El gran increment d'incendis que s'ha produït a la història recent del nostre país està principalment associat a l'abandonament rural. La disminució de l'agricultura, el pasturatge i la recollida de fusta, i la manca de gestió en plantacions forestals generen paisatges més continus i homogenis, on el foc es propaga fàcilment.

En l'actual context de canvi climàtic, aquestes acumulacions de biomassa i de superfície forestal no gestionada són insostenibles, atès que posa Catalunya en un gran risc d'incendis de grans dimensions com els que ja han començat a esdevenir en altres zones de clima mediterrani com ara Califòrnia, Austràlia, Xile o Portugal. A més, la salut dels boscos tendirà a empitjorar a causa de les sequeres, les malalties forestals i les plagues, les quals tornaran els boscos encara més vulnerables.

Gràfic 4. Evolució dels incendis i hectàrees forestals cremades a Catalunya

Font: Visualització dels incendis forestals 2011-2021. Generalitat de Catalunya

En els darrers trenta-cinc anys, entre 1986 i 2021, han cremat al voltant de 266.000 ha, el 14% de la superfície forestal de Catalunya. Entre l'any 2011 i l'any 2021, han cremat gairebé 31.500 ha. Les temperatures extremes, la sequera i una mala gestió dels boscos ja han convertit el 2022 en el pitjor any d'incendis forestals de l'última dècada a Catalunya.

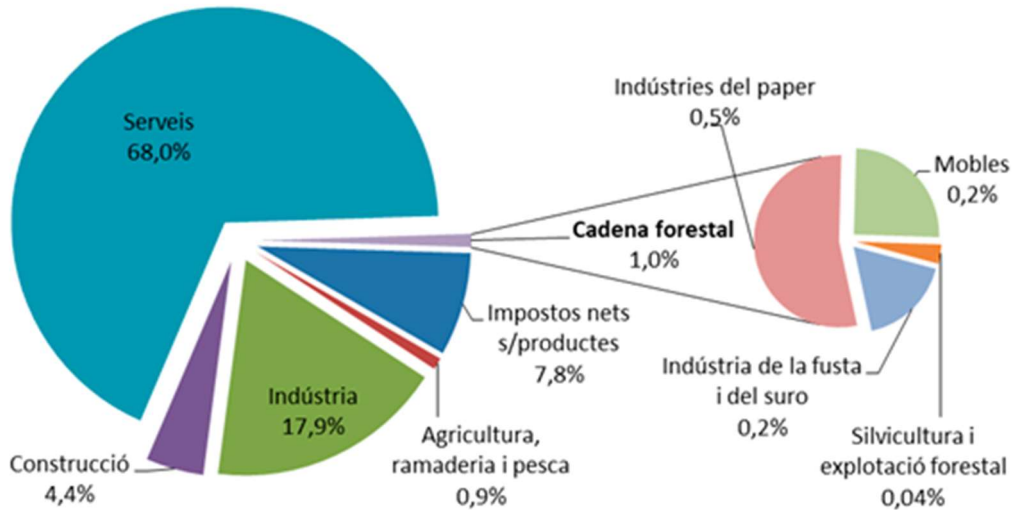
És una obvietat que la gestió d'incendis no es pot abordar com es feia fa quaranta anys (actuacions lineals, infraestructures de prevenció, punts d'aigua, etc.) i que cal preparar-nos per als grans incendis anomenats de sisena generació i EWE (*extreme wildfires events*). Això implica posar els mitjans necessaris per intentar evitar que succeeixin, és a dir, implica generar paisatges més resilient.

DADES DEL SECTOR FORESTAL

Segons dades de l'Agenda Forestal 2020-2024, el sector forestal primari (silvicultura, aprofitaments i altres serveis de suport) representa el 0,06% del PIB de Catalunya, mentre que si tenim en compte el conjunt de les activitats econòmiques incloses en la cadena forestal, el PIB del sector forestal global abasta l'1,6% català.

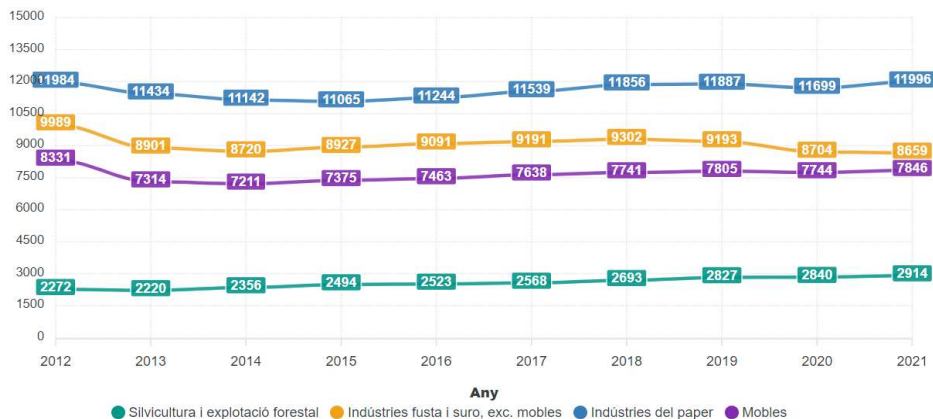
Gràfic 5. PIB per sectors (2014)

Font: Observatori Forestal Català

Pel que fa a l'ocupació del sector forestal de Catalunya, ha anat disminuint els últims anys. Mentre l'any 2000 es comptabilitzaven 68.888 treballadors, entre assalariats i autònoms, l'any 2012 constaven al voltant de 32.500 treballadors, pràcticament els mateixos que el 2021, amb 31.500. Aquesta tendència és igual en el nombre d'establiments, que van passar de 6.360 establiments l'any 2000 a 2.545 establiments l'any 2019.

Gràfic 6. Nombre d'afiliacions segons activitat econòmica

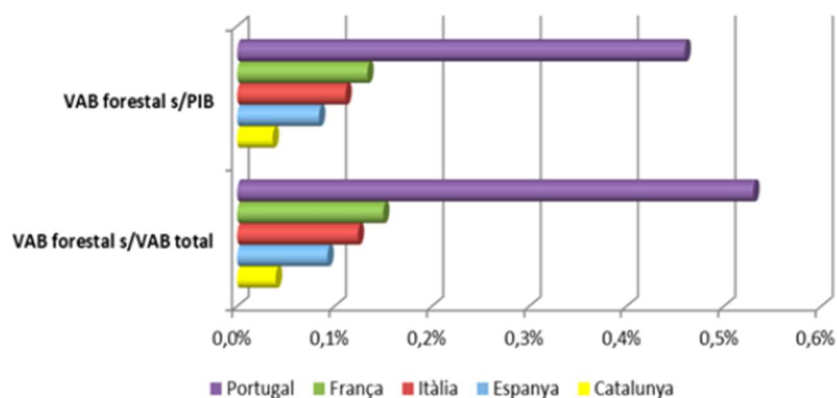

Font: Observatori Forestal Català

Avui, s'estima que el sector de la silvicultura i de la indústria de la fusta i el suro ocupa unes 14.000 persones a Catalunya, principalment en les zones rurals i de muntanya. Segons la gràfica, el sector de la silvicultura i explotació forestal comptabilitza, aproximadament, unes 3.000 afiliacions. La majoria són empreses petites o autònoms, sense formació específica.

Ara bé, la majoria de treballadors amb experiència estan en edat de jubilació, i els joves, molts immigrants, no tenen formació, o tenen poca experiència i poca estabilitat laboral. Aquesta falta d'estabilitat laboral (aturades a causa de situacions climatològiques, contractes per obra, etc.) provoca que, quan es recupera l'economia, el personal emigri a altres sectors com la construcció i la indústria. Per tant, a hores d'ara, la manca d'experts i tècnics formats en treballs forestals representa un dels factors més limitants.

Gràfic 7. Comparació pes del VAB forestal

Font: Observatori Forestal Català

Això, però, representa només un 0,35% respecte del PIB de Catalunya. Si ho comparem amb altres regions, el Valor Afegit Brut de la silvicultura i treballs forestals a Catalunya respecte a Espanya només representa un 8,8%, un 4,3% respecte a Itàlia, un 3% respecte a França i un 10% respecte a Portugal, el que significa que aquests treballs forestals generen poc valor addicional.

Els dos fluxos principals de la cadena de valor són, d'una banda, els aprofitaments fusters, és a dir, la producció de fusta per a la indústria de primera transformació (principalment serradores), la indústria de segona transformació (principalment envasos i embalatges), la producció de pals, tornejats, perxes i estaques, així com la fusta de trituració, a més de la biomassa forestal destinada a bioenergia (llenya, estella i pèl·lets). I, d'una altra banda, els productes forestals no fusters com el suro, bolets, tòfones, pinyes i pinyons, mel i cera, i plantes aromàtiques i medicinals.

L'any 2018, el 46% dels recursos forestals que es van obtenir van ser llenyes (223 mil tones), destinades principalment a biomassa (el 35% de la fusta) i a llenya (el 23%), per tant, l'energia

va ser el destí del 50% del producte obtingut, seguit dels bolets, que van suposar el 29%. El valor total estimat d'aquests productes va ser de 58,8 M€.

Però a Catalunya només s'aprofita el 26% de la fusta que generen els seus boscos cada any, cosa que ha fet que es dupliquin les tones que són pur combustible en els incendis forestals. El ritme d'extracció de fusta és d'aproximadament un milió de m³ anuals, tot i que amb una certa reducció els darrers anys. Per tant, la taxa d'extracció respecte del creixement és del 30-40%, molt allunyada del 67% de la mitjana europea. D'aquesta manera, es produeix la paradoxa catalana forestal: mentre els nostres ecosistemes forestals pateixen un dèficit de gestió, la indústria catalana necessita proveir-se de fusta a l'exterior, ja que a Catalunya es consumeixen set milions de m³ aparents de fusta de roll en productes derivats de la fusta. Igualment, tot i que existeix una forta demanda de palets per part de la indústria catalana a causa de l'alt grau d'exportacions, el creixement d'aquest sector actualment es troba obstaculitzat per una manca de matèria primera originària dels boscos catalans.

Per tant, els mitjans són clarament insuficients per atendre tota la demanda actual de la indústria, i la previsió és que la demanda continuï augmentant (sobretot pel que fa a la fusta de trituració), pel que hi ha d'haver una aposta per professionalitzar mitjançant formació i modernització (mecanització) dels treballs i apostar per la gestió forestal sostenible per la disminució de les amenaces que poden patir els nostres boscos (incendis, malalties, etc.).

La gestió forestal ha de garantir la persistència de les masses forestals, compatibilitzant-la amb l'aprovisionament de béns i serveis i la multifuncionalitat dels boscos. L'aprofitament sostenible dels recursos forestals ha de cobrir les necessitats d'un sector econòmic clau per al territori i així permetre la persistència i millora dels boscos davant dels riscos com els incendis forestals i el canvi climàtic.

Pel que fa a la producció forestal destinada a biomassa, aproximadament el 50% del total dels aprofitaments forestals, en els darrers anys s'ha anat consolidant el creixement constant anual de consum tèrmic de biomassa forestal. L'any 2021, el consum tèrmic de biomassa forestal va ser de 474.600 tones, el que representa una reducció d'emissions de GEH respecte de l'any 2013 de 162.774 tones de CO₂ i una superfície forestal gestionada de 19.775 hectàrees⁶. L'augment ha estat de forma global entre els biocombustibles, però analitzant-ho separatament, s'ha confirmat la tendència de significatius increments del consum d'estella i pèl·let, mentre que la llenya no han augmentat tant.

---

⁶https://icaen.gencat.cat/web/ca/energia/renovables/biomassa/BiomassaCAT/.content/03_informacio/01_evolucio_mercat/20220629_Balanc2021_EstrategiaBiomassa.pdf

BALANÇ DE LES POLÍTIQUES DE LA GENERALITAT

LLEI 6/1988, DE 30 DE MARÇ, FORESTAL DE CATALUNYA

És evident que la realitat forestal catalana ha canviat des del 1988. Les dades respecte a l'increment de la superfície forestal a Catalunya, i l'abandonament d'activitats agrícoles i ramaderes, així ho certifiquen.

És per això que cal una nova llei, que s'adeqüi a la situació forestal actual i que, amb la perspectiva d'una conservació real dels boscos del país, impulsi la necessària gestió sostenible mediambientalment, però també econòmica.

PLA GENERAL DE POLÍTICA FORESTAL 2014-2024

El Pla General de Política Forestal de Catalunya (PGPF) es crea arran de la Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya amb la finalitat "d'establir l'ordenament dels terrenys forestals de Catalunya per assegurar-ne la conservació i garantir la producció de primeres matèries, aprofitar adequadament els recursos naturals renovables i mantenir les condicions que permeten un ús recreatiu i cultural d'aquests terrenys". Per tant, es tracta d'un document de planificació per tal de definir els grans eixos estratègics de les polítiques forestals en l'àmbit de país.

El primer PGPF fou aprovat l'any 1994 amb una vigència de deu anys. El darrer, el PGPF 2014-2024, va ser anul·lat, primer pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) per un recurs de l'organització Ecologistes en Acció l'any 2017 i, posteriorment, pel Tribunal Suprem el 2019. A hores d'ara encara no s'ha redactat novament. Cal, per tant, aprovar un nou Pla de Política Forestal de Catalunya de manera urgent.

AGENDA FORESTAL 2020-2025

L'Agenda forestal 2020-2025, document presentat pel Govern a finals de l'any 2020, és un full de ruta acordat amb el sector per tal de tractar conjuntament la situació estructural dels boscos i les mesures que n'han de garantir el futur. Segons diu el mateix document, en cap cas no pretenen substituir documents més estratègics, com el Pla General de Política Forestal, ni tampoc determinar on han d'incidir els pressuposts disponibles.

L'Agenda preveu diferents accions entre les quals destaquen la millora de la governança i la reestructuració administrativa, la formació tècnica i de seguretat o la comunicació, divulgació i coneixement sobre el sector i la seva gestió, la diversificació dels usos industrials de la fusta, i mesures referents a l'agrupació de la propietat, l'ordenació del marc jurídic i els productes secundaris estratègics i el desenvolupament i coordinació de les accions envers els béns i serveis ambientals.

ESTRATÈGIA PER PROMOURE L'APROFITAMENT ENERGÈTIC DE LA BIOMASSA FORESTAL I AGRÍCOLA 2021 - 2027

Aquest nou pla estratègic per a la biomassa forestal i agrícola a Catalunya és una revisió de l'Estratègia per promoure l'aprofitament energètic de la biomassa forestal i agrícola, aprovada el 2014 pel Govern, que té per objecte incrementar l'ús sostenible dels biocombustibles sòlids, contribuint a la gestió forestal, al desenvolupament de les energies renovables i a la lluita contra el canvi climàtic.

Els objectius a assolir de cara el 2020 previstos a l'anterior Estratègia de biomassa no s'ha assolit, malgrat que sí que s'ha consolidat el creixement constant anual de consum de biomassa. El nou document, analitzant l'evolució del creixement anual del consum tèrmic de biomassa dels darrers anys i considerant els objectius energètics, forestals i climàtics del país, ha fixat nous objectius de consum tèrmic en l'horitzó de l'any 2027.

Dins l'estratègia per a l'aprofitament energètic de la biomassa forestal, un punt clau és el suport econòmic, tant pel que fa al vessant de l'oferta (disponibilitat del recurs) com de la demanda (aprofitament energètic). En aquest sentit, es vetllarà per destinar recursos procedents dels fons europeus de recuperació econòmica, dels ministeris competents en l'energia i l'agricultura i de la Generalitat de Catalunya. En aquest sentit, no hi ha cap indicador que permeti analitzar i valorar el desenvolupament d'aquesta estratègia, ja que no hi ha dotació de recursos prèviament establerta.

ESTRATÈGIA DE BIOECONOMIA DE CATALUNYA 2030

L'Estratègia de Bioeconomia de Catalunya 2030, aprovada el setembre del 2021 pel Govern, és un full de ruta per a la transició cap a un model econòmic basat en l'aprofitament òptim dels recursos biològics renovables que no s'aprofiten actualment per crear productes de major valor afegit. El document planteja diferents objectius, entre ells, millorar l'aprofitament de la biomassa de Catalunya mitjançant la caracterització, quantificació i optimització de la seva gestió i distribució. Un altre dels objectius, íntimament lligat a l'anterior és el de promoure els paisatges resilents i la provisió sostenible de serveis ecosistèmics en el context de la bioeconomia catalana.

Més concretament, se centra en els àmbits i activitats de la bioeconomia que es troben menys desenvolupats i que, per tant, necessiten més suport institucional a través de la implementació de mesures i accions específiques que facilitin el seu impuls i consolidació a mitjà i llarg termini. Per portar a terme tots els objectius de l'Estratègia, es determinen quinze accions transformadores.

Per fer-ho, el Pla d'Acció de l'Estratègia de Bioeconomia de Catalunya parla d'impulsar una sèrie de cadenes de valor. En el cas de l'aprofitament de la biomassa, es parla de la millora de la gestió forestal i l'aprofitament dels recursos forestals. A partir d'aquí desgrana la valorització de la cadena forestal en la bioeconomia.

En aquest cas, hi ha un cronograma de les accions i un suposat pressupost adjudicat, nodrit amb fons del Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural FEAGA, el Fons Europeu Agrícola de Garantia Agrària FEDER, el Fons Europeu de Desenvolupament Regional FEMP, el Fons Europeu Marítim i de Pesca, el Fons Social Europeu, el Fons Next Generation EU.

Tot i que el cronograma preveu l'inici de les accions per l'any 2022, i ja preveu dotació pressupostària, no hem trobat aquestes previsions en el Pressupost de la Generalitat per a 2022.

PRESSUPOST DE LA DIRECCIÓ GENERAL D'ECOSISTEMES FORESTALS

Si comparem el pressupost assignat a la DG d'Ecosistemes Forestals l'any 2021 amb el d'altres àmbits, podem afirmar que és un pressupost totalment insuficient, tenint en compte l'extensió de la superfície forestal a Catalunya, la manca de gestió i les conseqüències que això pot tenir a nivell de seguretat respecte dels incendis. Cert és que s'ha doblat el pressupost per a l'any 2022, però ha estat per l'arribada dels fons europeus Next Generation.

Gràfic 8. Pressupost de la DG d'Ecosistemes Forestals (2017-2022)

	Pressupostat	Pressupost definitiu	Executat	% Executat
Juliol 22	51.993.373,72 €	58.456.532,74 €	12.420.924,37 €	21,25%
2021	25.686.365,38 €	30.871.642,14 €	28.516.383,16 €	92,37%
2020	25.686.365,38 €	29.378.399,66 €	26.788.737,90 €	91,19%
2019	25.352.737,24 €	27.638.354,26 €	25.211.442,75 €	91,22%
2018	26.917.317,24 €	27.511.645,88 €	24.792.078,73 €	90,11%
2017	26.917.317,24 €	30.962.106,54 €	27.529.484,97 €	88,91%

Agència Catalana de l'Aigua (2021): 476.393.593 €

Agència Catalana dels Residus (2021): 191.607.620 €

Font: ARESCAT

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

PROPOSTES EN L'ÀMBIT AGRARI I RAMADER

1. Desplegament de la Llei d'espais agraris, per afavorir l'accés a la terra, especialment la més productiva, de persones joves, i contribuir a frenar l'abandonament de finques dedicades a l'agricultura i la ramaderia per tal d'afavorir el manteniment del mosaic agroforestal
2. En l'actualitat existeixen ajuts al món rural, bàsicament línies provinents de la UE que han ajudat històricament a sostenir l'activitat agrària i ramadera. Cal, però, que des del Govern de la Generalitat, amb visió integral del món rural i de país, s'aposti pressupostàriament per fer possible la vida en els entorns rurals i la recuperació de l'activitat econòmica agrària, ramadera i forestal als pobles.
3. Estudiar la possibilitat d'implantar parcs d'energies renovables estratègicament situats a fi de contribuir a trencar la continuïtat del bosc, aprofitant aquests espais per a la generació d'energies renovables.
4. Engegar una campanya per la difusió de la situació actual dels boscos de Catalunya, posant en valor la feina dels agricultors, ramaders i silvicultors a l'hora de protegir-lo davant grans incendis.

PROPOSTES NORMATIVES, DE PLANIFICACIÓ I DE FORMACIÓ

5. Nova Llei forestal de Catalunya. La vigent és de 1988, i la realitat forestal i climàtica ha canviat molt.
6. Aprovar un nou Pla General de Política Forestal de Catalunya. L'anterior va ser derogat pel Tribunal Suprem el 2019 i encara no se n'ha aprovat cap altre.
7. Implementar una política forestal coordinada entre departaments, per tal d'evitar duplicitat d'accions, d'instruments normatius o de planificació. La coordinació entre departaments, o dintre el mateix DACAA, faria que s'agilitzessin els tràmits relacionat amb la gestió. Igualment, caldria assentar criteris i protocols, de manera que no depenguessin determinades actuacions del criteri d'un tècnic determinat o d'un altre. Calen programes de treball transversals, fomentant el treball de manera col·laborativa, amb gestió àgil i moderna.
8. Creació de l'Agència de Boscos de Catalunya. Caldria crear un instrument participatiu i amb gestió descentralitzada, que integrés les diferents visions: la de conservació, la de gestió, la d'actuació davant els incendis, la de la propietat pública i la propietat privada.

9. Impulsar la planificació i, en concret, els Plans d'Ordenació de Recursos Forestals (PORF) que s'han de fer per territoris forestals amb característiques geogràfiques, ecològiques, socioeconòmiques, culturals o paisatgístiques homogènies, d'extensió comarcal o equivalent.
10. Impulsar la gestió conjunta i l'associacionisme. En determinats territoris de Catalunya, la micropropietat forestal és un obstacle per la gestió adequada del bosc. Incentivar els plans de gestió conjunta i l'associacionisme entre propietaris seria positiu.
11. *MixForChange* és un projecte europeu per trobar un sistema de gestió que millori l'arbrat i redueixi el risc de focs. Aquesta experiència ha estat d'èxit i caldria continuar recolzant plataformes com aquesta per continuar amb la recerca i transferència del coneixement en gestió forestal, buscant els mecanismes per acompanyar els boscos en la seva adaptació al canvi climàtic.
12. Promocionar la formació especialitzada en treballs forestals, incrementant l'oferta i convertint-la en cicles formatius.

MESURES ECONÒMIQUES

13. Compliment de la Llei 5/2003 de Mesures de Prevenció en les Urbanitzacions. El Govern no compleix allò que diu la Llei amb els ajuntament que tenen urbanitzacions que estan en entorns forestals. Per tant, cal que la Generalitat inclogui en els propers pressupostos la dotació suficient per articular subvencions i impulsar acords de cooperació econòmica amb ajuntaments, tal com diu la Llei. Així com coordinar-se per tal d'identificar infraccions i aplicar sancions.
14. Promoció de la construcció amb fusta. S'estan impulsant projectes a Catalunya de producció de fusta per a la construcció, posant de manifest els seus aspectes positius. Fusta duo, biga laminada, estructures d'entramat lleuger i el panell contralaminat (CLT). Cal que aquests projectes tinguin el suport de l'Administració per empènyer el sector forestal. L'activitat econòmica pot ser un dels motors més potents per a la gestió forestal.
15. Creació d'ajuts per a la implementació d'una gestió forestal sostenible, multifuncional i adaptativa (bona gestió és cara).
16. Suport tècnic per part de l'administració per a l'execució i seguiment de la gestió (gestió sostenible). Més enllà dels ajuts econòmics a la gestió, caldria un seguiment i acompanyament d'aquesta gestió, tant a propietaris públics, en molts casos municipis, com privats.

CONCLUSIONS

El progressiu abandonament de les activitats agrícoles i ramaderes ha portat a l'increment de la superfície de boscosa a Catalunya. Això, unit als efectes del canvi climàtic, fa que els boscos siguin l'escenari perfecte de grans incendis, els anomenats incendis de sisena generació. La realitat és que, avui, el 70% dels boscos porten més de 40 anys abandonats. Davant d'aquesta situació, de poc serveix incrementar exponencialment recursos per apagar els incendis, si no avancem en prevenció. Així, cal centrar esforços en una correcta gestió forestal.

En l'escenari actual, més enllà de l'obtenció de productes que s'obtenen del bosc, la gestió és necessària per prevenir incendis catastròfics o per augmentar la resistència de les masses forestals en períodes de sequera més llargs i pertorbacions més freqüents, o perquè se'n puguin refer abans. Per tant, cal avançar en polítiques públiques que vetllin per la conservació, protecció, restauració i millora i per l'aprofitament sostenible, no només des d'un punt de vista mediambiental, sinó també econòmic.

Per poder fer aquesta gestió, calen recursos públics, que sustentin les polítiques que s'impulsin, però també cal enfortir el sector privat que es dedica a la silvicultura, a la transformació dels productes derivats del bosc i a la gestió forestal.

Millorar la formació dels treballadors que s'hi dediquen, incentivar el sector econòmic relacionat amb els productes del bosc, agilitzar els tràmits administratius per la gestió, amb una coordinació entre els diferents departaments implicats, acompanyar propietaris forestals públics i privats, han de ser línies estratègiques de la regulació i la planificació del sector, que a la vegada cal actualitzar.

En definitiva, però, el bosc, el forest, forma part del món rural. Un món rural sobre el qual hem de tenir una visió global, en el que tot està interrelacionat. Si treballem per tenir un sector primari fort, competitiu, que ens proveeixi d'aliments de qualitat, tindrem un bosc controlat i gestionat. Si l'administració recupera la funció d'acompanyament als agricultors i ramaders i als silvicultors, i no exclusivament de fiscalització i de sanció, serà més fàcil tenir el territori agroforestal que necessitem.